

Organizācija Lung Cancer Europe (LuCE) ir sagatavojusi devīto LuCE ziņojumu:

**Empowering voices: Knowledge and decision-making
among people impacted by lung cancer in Europe**

Informācijas trūkums un kopīga lēmumu pieņemšana: Cilvēki, kurus skāra plaušu vēzis, saskaras ar šķēršļiem, kas kavē piekļuvi informācijai, un prasa lielāku iesaisti ar ārstēšanu saistītu lēmumu pieņemšanā.

Tiešsaistē, 2024. gada 28. Novembris – Organizācija Lung Cancer Europe (LuCE) šodien sagatavojusi devīto LuCE ziņojumu ar virsrakstu “Spēcinošas balsis: zināšanas un lēmumu pieņemšana cilvēkiem, kurus skāris plaušu vēzis Eiropā”. Pasākuma rīkotājs bija Dr. Vytenis Povilas Andriukaitis (Eiropas Parlamenta loceklis un Eiropas Parlamenta deputātu grupas par plaušu veselību loceklis). LuCE ziņojums ir ikgadēja iniciatīva, ko LuCE īsteno nolūkā veicināt informētību par galvenajiem izaicinājumiem, ko piedzīvo cilvēki, kurus skar šī slimība.

Šis ziņojums ir aprakstoša pētījuma analīze, kas pēta informācijas, zināšanu un lēmumu pieņemšanas līdzdalības līmeni starp tiem, kurus skāris plaušu vēzis Eiropā. Datu apkopošana tika veikta, izmantojot pašreizpildītu tiešsaistes aptauju (aktīva no 2024. gada 24. maija līdz 7. jūlijam). Šo aptauju aizpildīja 2 040 dalībnieki (1 432 cilvēki ar plaušu vēzi un 608 aprūpētāji) no 34 Eiropas reģiona PVO dalībvalstīm.

Šis pētījums atklāj satraucošu informētības un izpratnes trūkumu par plaušu vēzi cilvēkiem, kurus skāra šī slimība. Šis ziņojums uzsver, ka ir steidzami nepieciešams palielināt informētību par plaušu vēzi un sniegt cilvēkiem iespēju aktīvi piedalīties lēmumu pieņemšanā.

LuCE priekšsēdētāja Anne Marija Bērda (*Anne-Marie Baird*) norāda:

“Kopīga lēmumu pieņemšana ir svarīgs elements uz pacientiem orientētā vēža aprūpē, kaut arī no šī ziņojuma datiem ir redzams, ka daudziem cilvēkiem, kas dzīvo ar plaušu vēzi, tā nav realitāte. Kopīgās lēmumu pieņemšanas ieviešanai jābūt galvenajam kritērijam kvalitatīvas vēža aprūpes noteikšanā visiem.”

Galvenie konstatējumi

1. Zināšanas par plaušu vēzi

- Pirms diagnozes noteikšanas 55,3 % no tiem, kuriem diagnosticēts plaušu vēzis, nezina, ka viņiem ir risks saslimt ar šo slimību (*nepavisam/nedaudz*).
- Lai gan 82,8 % no visiem dalībniekiem atzina smēķēšanu par riska faktoru, tikai neliela daļa zināja citus riska faktorus, piemēram, radonu (17,1 %), starojumu (21,5 %), azbestu (34,8 %) un vides piesārņotājus (38,5 %).

- Kopumā 65,1 % kāvējās meklēt medicīnisko konsultāciju pēc simptomu parādīšanās, un četri no desmit to attiecināja uz to, ka neatpazīna ar plaušu vēzi saistītos simptomus (46,5 %) vai nepareizi attiecināja tos uz citām slimībām (42,9%).
- Ceturtdaļa dalībnieku atzina, ka viņiem ir sliktas zināšanas par slimību (28,8 %), nav informēti par biomarkšiem (22,2 %) vai pilnībā neizprot prognozi (24,2 %).

2. Piekluve informācijai

- Lielākā daļa dalībnieku (89,2 %) uzskatīja, ka informācija ir ārkārtīgi svarīga. Tomēr 40,2 % nesaņēma pietiekami daudz informācijas un 28,9 % norādīja, ka nav pilnībā izpratuši saņemto informāciju.
- Viena trešdaļa nevērtēja pozitīvi saziņu ar savu veselības aprūpes komandu, norādot uz ierobežoto laiku konsultācijai (50,9 %) un vājām komunikācijas prasmēm (41,7 %).
- Deviņi no desmit meklēja informāciju par veselību ārpus veselības aprūpes sistēmas, bet katrs ceturtais vai nu neatrada informāciju, vai arī konstatēja, ka tā ir neprecīza.

3. Kopīga lēmumu pieņemšana

- Gandrīz visi dalībnieki uzskatīja, ka viņu viedoklis ir jāņem vērā lēmumu pieņemšanas procesā (98,0 % pacientu un 91,5 % aprūpētāju).
- Tomēr tikai 49,3 % ziņoja, ka ir ļoti iesaistīti šajā procesā, un tikai 55,9 % uzskatīja, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā.
- Rezultātā tikai 59,5 % pozitīvi novērtēja savu iesaisti lēmumu pieņemšanas procesā.
- Sarežģīta informācija (49,2 %) tika noteikta kā galvenais šķērslis jēgpilnai līdzdalībai lēmumu pieņemšanā.

Aicinājums rīkoties

- **Palielināt izpratni par plaušu vēzi un agrīnu atklāšanu, kā arī atbalstīt riska samazināšanas centienus.**
- **Veiciniet kopīgu lēmumu pieņemšanu, lai palīdzētu uzlabot dzīves kvalitāti.**

Pieklūstiet pilnīgam 9. LuCE ziņojumam:

<https://www.lungcancereurope.eu/reports-and-position-papers/>

Lung Cancer Europe (LuCE)

Lung Cancer Europe (LuCE) ir 2013. gadā izveidota bezpeļņas jumta organizācija, kas kalpo par Eiropas līmeņa platformu plaušu vēža pacientu interešu aizstāvības biedrībām. Mūsu vīzija ir, lai ikvienam Eiropas iedzīvotājam, kuru ir skāris plaušu vēzis vai kuram ir risks saslimt ar plaušu vēzi, būtu iespēja saņemt optimālu aprūpi, nodrošinot labāko iespējamo iznākumu un dzīves kvalitāti. Mēs sadarbojamies ar dalībniekiem un citām ieinteresētajām pusēm, lai novērstu šīs slimības stigmatizāciju un panāktu, ka

cilvēki, kurus skar plaušu vēzis, saņem nepieciešamo aprūpi labākā iespējamā iznākuma nodrošināšanai. Mēs savas organizācijas dalībniekiem dodam iespēju īstenot spēcīgu un efektīvu plaušu vēža pacientu interešu aizstāvību visā Eiropā.

Kontaktinformācija: info@lungcancereurope.eu - www.lungcancereurope.eu